

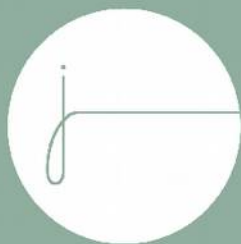

Bulbophyllum longiflorum

ORCHIDEEËN

Kring NO-Brabant

november 2018

JOSINA
planten

Nieuwe Hescheweg 7
5342 EB Oss 0412-622061
info@josinaplanten.nl

Openingstijden :
Maandag t/m Vrijdag 9.00 uur – 18.00 uur
Zaterdag 9.00 uur – 17.00 uur

Dierenshop Quispel
Mierloseweg 22
5707 AM Helmond
0492-538717
www.dierenshopquispel.nl

UITNODIGING

VRIJDAG 16 NOVEMBER

**in buurtcentrum Kadans
St. Jozefstraat 1, 5684 TS Best (tel. 0499-371783)
aanvang 20.00 uur**

Vanavond krijgen we een lezing met uiteraard veel foto's over de orchideeën op Lesbos. We kennen dit Griekse eiland nu misschien vooral als een plaats waar vele vluchtelingen aankomen en hun weg naar Europa zoeken, maar laten we niet vergeten dat het ook een prachtige natuur heeft met vooral in het vroege voorjaar veel orchideetjes. Albert Maas neemt ons in de deze donkere en koude herfsttijd mee naar dat heerlijke vroege voorjaar.

Ophrys apifera

Zoals iedere kringavond is er orchideeënshow en -keuring, plantenhandel, materialenverkoop, de bar, plantenbespreking, de verkiezing en huldiging van de 'Plant van de maand' en natuurlijk de verloting.

WERK GROEP 'KWEKEN LEER JE VAN ELKAAR'

De laatste werkgroepavond van dit jaar zit er weer op. In december is er dus geen werkgroep. We beginnen op de eerste dinsdag van februari volgend jaar (5 februari 2019). Wat het onderwerp van die avond gaat worden ligt nog niet vast, maar dat zal in het januarinummer van het kringblad bekend gemaakt worden.

JAARPROGRAMMA 2018

---

16 nov	Albert Maas - Orchideeën van Lesbos
22 dec !	Eindejaarsbijeenkomst bij Jan van der Linden

KRINGBIJENKOMST DECEMBER

In december houden we geen kringavond op vrijdagavond 21 december. We organiseren weer een gezellige kringochtend in de orchideeënkas van Jan van der Linden in Brakel op zaterdag 22 december, aanvang 10.30uur. Uiteraard zijn onze partners ook van harte welkom! Het kopje koffie met wat lekkers wordt vervolgd met de verloting, plantenkeuring en verkiezing van de plant van de maand. Na een nog nader in te vullen activiteit sluiten we de bijeenkomst af met een lunch waarna iedereen rond 13.00 weer zijns wegs kan gaan.

Er is voldoende gelegenheid om de kas te bezoeken en eventueel weer een mooie plant te kopen. Jan en zijn gezin verzorgen deze dag altijd perfect, maar daarvoor is het wel nodig dat we op tijd kunnen doorgeven hoeveel mensen er komen. **Meld je daarom nu aan** via de mail bij Koos de Wit of doe dat op de kringavond van november. Daarna kan ook nog wel, maar wacht er liefst niet te lang mee!

WEBSITE

Onze kring heft ook een website. Je vindt er onder andere informatie over de kring, een archief van ons kringblad, foto's van de plant van de maand en van sommige showtafels. In het afgesloten ledendeel vind je informatie die alleen voor de leden bestemd is. Kun je daar (nog) niet in, neem dan even contact op met Gerard de Puit. Hij helpt je graag aan inloggegevens.

ORCHIDEEËN EN INTERNET

Stel, je bent naar een mooie show geweest en hebt er een paar nieuwe plantjes gekocht. Er staat een mooi naamkaartje bij, maar je weet nog niet precies wat het is, waar het vandaan komt en vooral niet hoe je het moet verzorgen. Bekende situatie? Of bent u zo iemand die alleen koopt wat u kent? Als dat laatste voor u geldt mag u stoppen met lezen. Voor al die anderen volgen hier een aantal tips om op internet de informatie te vinden die u nodig hebt.

Vooraf een tweetal opmerkingen. Ten eerste: als de gekochte plant een hybride is, dan zal het niet meevallen goede informatie te vinden. In een later artikel zal ik toch ook hier nog wat tips bij geven. Ten tweede: van sommige soorten orchideeën is helaas ook op internet maar weinig informatie te vinden. Dus de tips hier zijn geen garantie!

Stel ik heb een *Encyclia brassavola* gekocht en wil wat meer weten over deze soort. Ik begin dan in de World Checklist of Selected Plant Families (WCSP) om de naam te controleren. Om de kans op typefouten te verkleinen zoek ik op "Enc* bra*". Er wordt dan gezocht op alles dat begint met Enc... en met de tweede naam bra.... Ik krijg een lijstje met 12 soorten waarin ik de juiste aanklik. Dan zie ik dat het een synoniem is en dat de juiste naam *Prosthechea brassavolae* (met een e aan het eind!) is. Door op die naam te klikken krijg ik meer informatie. Zo zie ik al dat de soort voorkomt van Mexico tot Centraal America en dat hij oorspronkelijk door Reichenbach beschreven is en zijn

naam nu heeft van Higgins. Onder het tabblad 'Synonyms' vind ik ook nog dat er vier synoniemen zijn: *Epidendrum*, *Encyclia*, *Pseudencyclia* en *Panarica*.

Nu ik de correcte naam heb, ga ik naar de Internet Orchid Species Photo Encyclopedia (IOSPE) van Jay Pfahl. Dit is een zeer uitgebreide site met meer dan 20.000 beschreven soorten! De site heeft geen zoekfunctie, maar een alfabetisch register. Ik ga naar *Prosthechea brassavolae* en zie daar dat Jay de soort als *Panarica* op zijn site heeft staan. Daarheen geklikt vind ik weer meer informatie.

Ik zie een foto van de bloem, een aantal symbooltjes en een beknopte beschrijving. De symbooltjes laten me zien dat de plant van een hoge luchtvochtigheid houdt en een gematigd tot koude plek in bijna volledige schaduw wil. De plant bloeit in voorjaar, zomer en herfst. De symbolen geven een beeld van de verzorging, maar vaar er niet blind op. Houd er ook rekening mee dat Jay een wat andere indeling gebruikt dan wat wij gewend zijn. Als hij het symbool voor bijna volledige schaduw gebruikt wil dat zeggen gefilterd licht. Zijn temperatuurschaal gaat in vieren: koud, koel, warm en heet. Daarbij gaat het bij hem enkel om de nachttemperatuur. Ook de indeling in vier seizoenen is lastig omdat veel tropische gebieden helemaal geen vier seizoenen kennen. In de beschrijving vinden we andere belangrijke informatie. Zo lees ik dat de plant een epifyt en soms lithofyt is en tussen 900 en 2500m hoogte in natte bossen groeit. Verder is het vooral een beschrijving van de plant en de bloemen zelf.

De volgende site is Tropicos, de database van de botanische tuinen van Missouri. Zij hebben een database met 1,3 miljoen(!) soorten planten. Ik zoek weer op *Prosthechea brassavolae* en vind de pagina van deze soort. Er is (te) veel informatie op deze site, maar voor mij zijn vooral de tabbladen 'Specimens' en 'Distribution' van belang.

Onder Specimens vind je informatie over planten die daadwerkelijk in het wild verzameld zijn voor onderzoek of beschrijving. Je ziet er de vindplaatsen, de hoogte waarop de plant gevonden is en vaak zelfs de coördinaten. Je kunt de coördinaten kopiëren en plakken in Google Maps om de plek te bekijken op satellietbeelden. Zo krijg je een aardig idee van waar de plant groeit. Helaas zijn van lang niet alle soorten specimens aanwezig op de Tropicos site. Het tabblad 'Distribution' geeft dan informatie die uit

verschillende beschrijvingen verzameld is. Deze informatie is helaas niet zo gedetailleerd.

Voor nu stoppen we er even mee. Volgende maand gaan we verder met deze zoektocht en laat ik zien hoe we nog meer informatie kunnen vinden die ons helpt om de plant goed te kweken.

Gebruikte sites:

1. wcsp.science.kew.org
2. www.orchidspecies.com
3. www.tropicos.org

KEURING OKTOBER 2018

Beginners:

		Fam. Coenen	
		<i>Liparis viridiflora</i>	8,6
Wim Crins		Species "mini"	8,6
<i>Dendrochilum cobbianum</i>	8,4	<i>Cattleya bowringiana</i>	8,4
		<i>Coelogyne fimbriata</i>	8,4

Gevorderden:

		Frans Blom	
Fam. Teurlincx		<i>Bulb. annandalei x longissimum</i>	9,5
<i>C. Chief Snow 'Takaki Snowy'</i>	8,0	<i>Coelogyne fuscescens</i>	8,6
<i>Coel. speciosa var. salmonicolor</i>	7,5	<i>Coelogyne fimbriata</i>	8,3
<i>Encyclia bulbosa</i> no 1	7,2	<i>Coelogyne species</i>	8,0
<i>Coelogyne fimbriata</i>	7,1	<i>Coelogyne ovalis</i>	8,0

Niek Hanckmann

<i>Stenoglottis longifolia</i>	8,3	Gerard de Puit	
		<i>Masdevallia weberbaueri</i>	8,1
		<i>Pleurothallis elongata</i>	7,8

Superkwekers:

		Hans Faro	
Arno Janssen		<i>Barbosella dusenii</i>	9,5
<i>Coelogyne massangeana</i>	9,1	<i>Catasetum pileatum</i> hybride	8,7
<i>Dendrobium chrysanthum</i>	8,7		
<i>Epidendrum porpax</i>	8,5	Jo van Hoof	
		<i>Paphiopedilum species</i>	8,7
		<i>Pleurothallis ensata</i>	8,6
		<i>Dendrobium hercoglossum</i>	8,1
		<i>Oncidium forbesii</i>	8,0

ORCHIDEEËN PER STREKKENDE METER

Dendrobium chrysanthum is al zeer lang in cultuur. Hij wordt al aangeprezen in diverse catalogi uit de eerste helft van de 19e eeuw. We moeten niet vergeten dat orchideeën toen vaak in grote victoriaanse kassen werden gehouden, waar omvang van plant minder belangrijk was. Tegenwoordig vinden veel liefhebbers de planten te groot. En inderdaad kunnen de afhangende bulben gemakkelijk anderhalve meter of meer lang worden. Op zo'n stengel kunnen dan wel 70 of meer bloemen verschijnen. Een Engels tuintijdschrift uit 1871 vindt dan ook dat deze "gemakkelijke plant" in geen enkele collectie mag ontbreken. Het kweekadvies is gematigd met volop water tijdens de groei, daarna in een koelere omgeving en bloei komt vanzelf. Gezien de afkomst uit een groot gebied tussen Nepal en Laos zal dat advies wel kloppen.

Een interessante eigenschap waarover geschreven wordt, is dat de plant niet alleen zichzelf kan bestuiven, maar zich ook kan bevruchten. Wat betekent dat uit één bloem toch vruchtbaar zaad kan komen. Deze plant doet dat niet ten koste van de bloei zoals sommige andere soorten. De bloemen gaan eerst gewoon open. Maar de bloem is zodanig gebouwd dat wanneer een insect de pollinia losmaakt, maar niet goed meeneemt, ze in de lip blijven hangen en dan door beweging van de lip op de juiste plaats in de stempel terecht komen. Essentieel daarin blijkt ook de hangende groeiwijze te zijn. Wanneer de stengels rechtop gekweekt worden is de stand van de bloem anders waardoor het trucje niet lukt.

PLANT VAN DE MAAND OKTOBER 2018

Vorige maand hing er een plant aan het plafond zodat de bloemen ongeveer op ooghoogte uitkwamen. Dat soort lange slungels die veel ruimte vragen worden niet vaak gekweekt. En toch zien we zoiets op ónze showtafel. Terecht een plant van de maand deze *Dendrobium chrysanthum*. Arno proficiat en bedankt dat je ons hebt laten meegenieten!

AGENDA

---

24 november Algemene ledenvergadering NOV, Bot. Tuinen, Utrecht
15 december 9^e open Cattleya-dag bij Chris Loncke, Loppem, België

BEREIKBAAR

---

voorzitter	Huub Boesten	06-53258929	voorzitter@orchidee-brabant.nl
secretaris	Gerard de Puit	0499-373816	secretaris@orchidee-brabant.nl
penningm.	Koos de Wit	073-5321664	penningmeester@orchidee-brabant.nl
activiteiten	Wim Crins	06-83365414	activiteiten-2@orchidee-brabant.nl
activiteiten	Sjors Teurlincx	06-23250947	activiteiten-1@orchidee-brabant.nl
bestuurslid	Natalia v. Doormalen		
kringblad	Niek Hanckmann	06-20529978	redacteur@orchidee-brabant.nl
potmateriaal	Henk de Wit	073-5321664	jfgdewit@home.nl
keuring	Jos Janssen	0412-451027	
kweekgroep	Huub / Sjors		

Kringblad van Orchideeënvereniging NO-Brabant

Jaargang 36 nr. 10, november 2018

Redactie: Niek Hanckmann. Email: redacteur@orchidee-brabant.nl

Advertenties: Koos de Wit, tel 073-5321664

Drukker: RICOH, DAF, Eindhoven

Verzending: Huub Boesten

Aan dit nummer werkten mee:

Tjitte Bakker, Wim Crins

Lidmaatschap: Contributie per jaar voor de Kring € 23,-

t.n.v. Orchideeënkring NO-Brabant te Nuland

IBAN: NL65 INGB 0003268332

Kring NO-Brabant is één van de 19 kringen binnen de Nederlandse Orchideeën Vereniging (NOV).

ELKE MAAND EEN LEUKE ACTIE

- Cadeaus
- Textiel
- Woonaccessoires
- Relatiegeschenken

🏠 ateliercraline.nl

✉ info@ateliercraline.nl

☎ 06-19226403

PORTOFOONS/MOBILIFOONS

OTOS

LMR SYSTEMS

WWW.OTOS.NL

Advies Verkoop Service Verhuur

ORCHIDEEËN WUBBEN

Groot assortiment Orchideeën en Tillandsia's

Botanische orchideeën - de meeste uit zaad gekweekt - en hybriden

- Oppetmaterialen
- Diverse soorten meststoffen
- Gewasbeschermingsmiddelen in kleinverpakking

Openingstijden: maandag t/m zaterdag van 10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 18.00 uur

Tolakkerweg 162
3739 JT Hollandsche Rading
Telefoon: 035-5771222 - Fax: 035-5772103

Orchideeënkwekerij

J. van der Linden
Engsteeg 2 te Brakel
Telnr: 0418-671686

www.orchideeenvdlinden.nl

Openingstijden: van maandag t/m donderdag
graag even bellen voor u ons een bezoek brengt i.v.m. eventuele afwezigheid.
Vrijdag en zaterdag zijn wij open van 10.00 tot 17.00
Zondagen en feestdagen zijn wij gesloten